

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การโคลนและการแสดงออกของยีน *D7-related 1* และ *D7-related 2* ของยุงก้นปล่องชนิด *Anopheles cracens*

ผู้เขียน

นางสาวมนต์สุดา สุวรรณมาลี

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ปรสตีวิทยา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. นริศรา จริยะพันธุ์

ประธานกรรมการ

รศ. เวช ชูโชติ

กรรมการ

รศ.ดร. อัจฉริยา จิตต์ภักดี

กรรมการ

บทคัดย่อ

โปรตีน *D7-related* ถูกค้นพบในต่อมน้ำลายของกลุ่มยุงก้นปล่องและกลุ่มยุงคิวลิสิณี ยุงก้นปล่อง *Anopheles cracens* (ชื่อเดิม *An. dirus* สปีชีส์ B) เป็นพาหะสำคัญของมาลาเรียของคนในแถบภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตามความรู้เกี่ยวกับโปรตีน *D7* ที่พบในยุง *An. cracens* ยังมีน้อย ในการศึกษาครั้งนี้จึงได้ค้นหาลำดับนิวคลีโอไทด์สายสมบูรณ์ของ *D7-related 1* และ *D7-related 2* จาก cDNA library ที่ได้จากต่อมน้ำลายยุงเพศเมียด้วยวิธี DIG hybridization ลำดับนิวคลีโอไทด์สายสมบูรณ์ของ *D7-related 1* ประกอบด้วย 613 คู่เบส ซึ่งมีบางส่วนถูกถอดรหัสเป็นกรดอะมิโนจำนวน 166 ตัว (498 คู่เบส) โดยกรดอะมิโนเหล่านี้ประกอบด้วยบริเวณที่เป็น signal peptide ที่อยู่ด้านปลาย 5' จำนวน 20 ตัว และบริเวณโปรตีนสมบูรณ์ 146 ตัว ซึ่งมีน้ำหนักมวลโมเลกุลที่ทำนายได้ 16.3 กิโลดาลตัน (ค่า pI เท่ากับ 9.02) ส่วนลำดับนิวคลีโอไทด์สายสมบูรณ์ของ *D7-related 2* ประกอบด้วย 589 คู่เบส ซึ่งสามารถถอดรหัสเป็นกรดอะมิโนจำนวน 169 ตัว (507 คู่เบส) โดยส่วนนี้ประกอบด้วยบริเวณ signal peptide จำนวน 20 ตัวและโปรตีนสมบูรณ์ 149 ตัว ซึ่งมีน้ำหนักมวลโมเลกุลที่ทำนายได้ 16.4 กิโลดาลตัน (ค่า pI เท่ากับ 4.9) โครงสร้างการจัดเรียงตัวของยีน *D7-related 1* และ *D7-related 2* ประกอบด้วย exon 3 ส่วนซึ่งถูกค้นด้วย intron 2 ส่วนและ

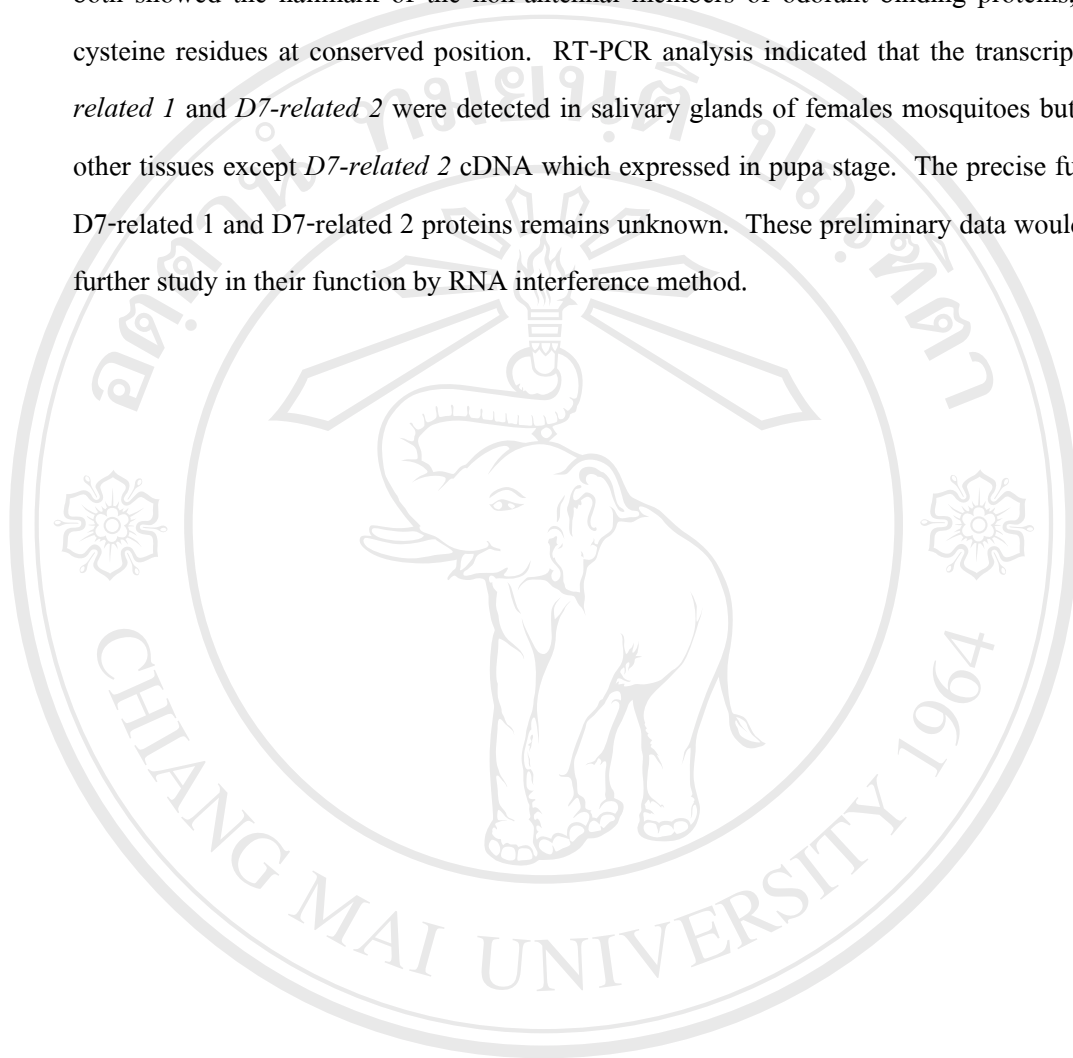
มีบริเวณปลาย 5' และปลาย 3' ซึ่งเป็นบริเวณที่ไม่มีการถอดรหัสอยู่ที่ส่วนหัวและท้ายของยีน การวิเคราะห์ด้วยแผนผัง Cladogram แสดงให้เห็นว่าโปรตีนทั้งสองนี้จัดอยู่ในแฟมิลี D7 นอกจากนี้โปรตีนทั้งสองยังแสดงลักษณะที่เห็นได้เด่นชัดของการเป็นโปรตีนจับกลืนที่ไม่อยู่ในหมวด โดยมีตำแหน่งกรดอะมิโน cysteine อยู่ 4 ตำแหน่ง การวิเคราะห์ลำดับนิวคลีโอไทด์ด้วยวิธี RT-PCR พบว่า *D7-related 1* และ *D7-related 2* ถูกถอดรหัสที่ต่อมน้ำลายแต่ไม่พบในเนื้อเยื่อบริเวณอื่นๆ ยกเว้นลำดับนิวคลีโอไทด์ของ *D7-related 2* ที่มีการแสดงออกที่ระยะดักแด้ หน้าที่ที่แท้จริงของโปรตีน *D7-related 1* และ *D7-related 2* ยังไม่ทราบ ข้อมูลเหล่านี้เป็นการศึกษาเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ของโปรตีนดังกล่าวด้วยวิธี RNA interference ต่อไป

Thesis Title	Cloning and Expression of <i>D7-related 1</i> and <i>D7-related 2</i> Genes of <i>Anopheles cracens</i>	
Author	Miss Monsuda Suwanmalee	
Degree	Master of Science (Parasitology)	
Thesis Advisory Committee	Assist. Prof. Dr. Narissara Jariyapan	Chairperson
	Assoc. Prof. Wej Choochote	Member
	Assoc. Prof. Dr. Atchariya Jitpakdi	Member

Abstract

D7-related proteins are found in salivary glands anophelines and culicines mosquitoes. *Anopheles cracens* (formerly *An. dirus* species B) is an important vector of human malaria in Southeast Asia. However, little is known about D7-related proteins of *An. cracens*. In this study, complete cDNAs encoding *D7-related 1* and *D7-related 2* were isolated by screening an adult female salivary gland cDNA library using DIG hybridization. The *D7-related 1* full-length cDNA consisted of 613 base pairs (bp). It exhibited an open reading frame (ORF) coding for 166 amino acids (498 bp), which consisted of a signal peptide of 20 amino acids at the 5'-end and mature protein of 146 amino acids with calculated molecular mass of 16.3 kilodaltons (pI 9.02). The *D7-related 2* full-length cDNA consisted of 589 bp, with ORF of 169 amino acids (507 bp), comprising a signal peptide of 20 amino acids and a mature protein of 149 amino acids with 16.4 kilodaton (pI 4.9). The structural organization gDNAs of *D7-related 1* and *D7-related 2* contained 3 exons that are separated by 2 introns, and flanked by 5'- and 3'-UTRs. Cladogram analysis indicated that D7-related 1 and D7-related 2 were members of D7 family. Furthermore,

both showed the hallmark of the non-antennal members of odorant binding proteins, the four cysteine residues at conserved position. RT-PCR analysis indicated that the transcripts of *D7-related 1* and *D7-related 2* were detected in salivary glands of females mosquitoes but not with other tissues except *D7-related 2* cDNA which expressed in pupa stage. The precise function of *D7-related 1* and *D7-related 2* proteins remains unknown. These preliminary data would lead for further study in their function by RNA interference method.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved